

Prekmurje v srcu

Poslanica PV Janeza Janše ob dnevu združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom

»Spet slišim pesem sredi ravnice«, beremo v pesmi Ferija Lainščka, sredi čudovite prekmurske pokrajine, ki je tako drugačna in zasanjana lepa. Ob kateri pesniku zapoje duša in zaigra srce. Pa ne samo pesniku, tudi Prekmurkam in Prekmurcem, ki so bili skoraj 900 let odrezani od slovenskega matičnega ozemlja. Ob tem zgodovinskem dejstvu je skorajda neverjetno, da so ves ta čas, torej dolgih devet stoletij, in ob vplivu drugih narodov ohranili slovenski jezik, slovensko kulturo in idejo enotne države oziroma idejo slovenstva. Da so stali in obstali Slovenci.

Razumljivo je torej veselje, ki je pred več kot sto leti v Beltincih prevevalo množico, da je navdušeno pozdravila sklepno dejanje združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. A nimajo vse zgodbe tako srečnega konca. Zato Bogu hvala za narodno zavest generacij Prekmurk in Prekmurcev, ki so ljubezen do naroda in lepe slovenske besede ter prekmurščine, ki je njihov drugi materin jezik, prenašali iz roda v rod, da bi po dolgih stoletjih razburkanega morja in nevihtnih oblakov končno zajadrili v domačo luko.

Ko se danes oziram na tisti usodni čas pred sto leti, morda ne dojemamo v celoti in povsem, kako pomembna je bila odločitev Pariške mirovne konference, da se ozemlje Prekmurja vrne matični državi. Gotovo pa vemo, da smo v zgodovini izgubili že preveč slovenske zemlje in so izven meja matične domovine ostali preštevilni Slovenci, ki niso imeli te sreče, da bi dočakali združitve ali ostali združeni z matičnim narodom.

Zato odločitev, da 17. avgust praznujemo kot državni praznik, ni samo izraz veselja in hvaležnosti za uresničeno željo Prekmurcev po združitvi z matičnim narodom, pač pa tudi zahvala vsem, ki so z vsem svojim bitjem in žitjem delovali zato, da se to stoletno hrepenenje udejanji.

Kot tolikokrat doslej bo ob današnjem prazniku hvaležnost spremljala tudi zavest o ljubezni do naroda. Želja po pripadnosti skupnosti, s katero nas vežejo srčne korenine naših staršev in starih staršev. Želja, ki bo položena v zibelko vseh prihodnjih generacij. Zato naj bo današnji praznični dan židan in prešeren. Pa ne le zato, ker smo pred stoletjem spet združeni praznovali ljubezen do naroda, marveč tudi zato, ker vemo, da bomo kot narod storili vse, da bodo tudi generacije za nami v Prekmurju govorile slovensko in prekmursko. Da bodo prepevale slovenske in prekmurske pesmi, saj se, kot pravi Feri Lainšček, »nebeški čas ustavi, ko zapoje duša.«

Prekmurje je danes neločljiv del slovenskega prostora. Zaradi svoje zgodovinske izkušnje življenja v različnih narodnih skupnostih in državah, zaradi svoje geografske lege in komunikacijske odprtosti je ustvarjalno prisotno marsikje; v glasbi, slikarstvu, literaturi in plesu. Ima uspešna podjetja, športne prvake in znanstvenike z zavidljivimi referencami. Ima razvito kulturo sodelovanja in življenja v sožitju z madžarsko narodno skupnostjo, ki lahko v miru in svobodi ohranja in razvija svojo identiteto. A razvojne priložnosti Prekmurja še zdaleč niso izčrpane. Dolžnost vsakokratne vlade je, da tem potencialom omogoči ustvarjalni zagon in razvoj. Tudi zato, da se bodo mladi, ki danes odhajajo na študij v Ljubljano in čez mejo, vrnil v rodno Prekmurje, tam našli delo in si ustvarili družine.

Kajti le tako bo Prekmurje v srcu, ki je bil slogan praznovanja 100. obletnice združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, tudi resnična, živa ljubezen ter skrb vseh in vsakogar za vse, kar določa naš skupni dom. Kajti nič ni samoumevno, nič podarjeno in za večno dano. Zato so besede murskosoboškega škofa dr. Petra Štumfa, ki jih je izrekel ob praznovanju 100. obletnice, aktualne danes in vedno: "Gremo čez zlati most, da bi Prekmurci ostali v srcu Slovenije, in ta most naj služi tudi Sloveniji, da bi ostala v srcu Prekmurja."

Dragi Prekmurke in Prekmurci, dragi državljanke in državljani, iskrene čestitke ob državnem prazniku, dnevu združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom.

Janez Janša

Predsednik Vlade Republike Slovenije

